

Załącznik

do uchwały Rady Miejskiej w Lublińcu

Nr 46/III/2014 z dnia 30.12. 2014r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
2015r.**

Lubliniec, grudzień 2014r.

I. WSTĘP

Do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych. Zbiór powyższych działań spisany jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Miejską. GPPiRPA oraz PN jest częścią gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Nadmierne spożywanie alkoholu oraz zażywanie substancji psychoaktywnych stanowi poważny problem, zarówno dla pojedynczych jednostek, jak i ogółu społeczeństwa. Alkoholizm i narkomania w dzisiejszych czasach, stały się trudnymi problemami społecznymi, które stanowią obecnie duże wyzwanie cywilizacyjne, o szerokim zasięgu.

Miasto Lubliniec prowadzi szereg działań, ukierunkowanych na aktywne przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym oraz minimalizowanie tych, jakie już występują.

Realizacja powyższych zadań opiera się na następujących dokumentach prawnych:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2012r. poz. 1356 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2005 nr 180 poz. 1493 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2012r. poz. 124 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.)
- Przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Lublińca na lata 2012- 2020
- Krajowy program przeciwdziałania narkomanii na lata 2011-2016
- Narodowy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na lata 2011-2015

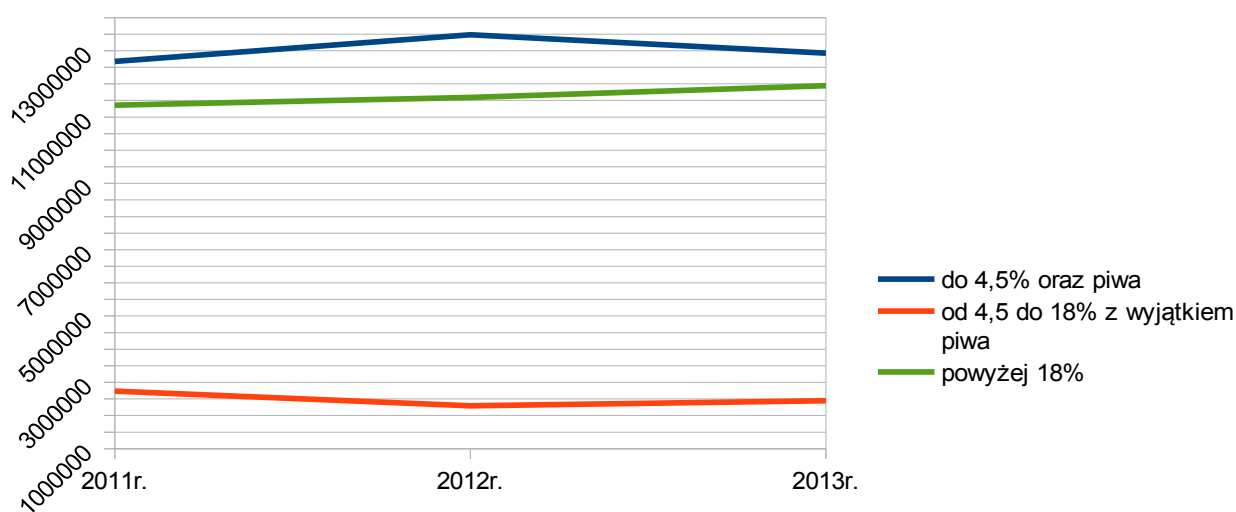
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii stosownymi uchwałami Rady Miejskiej w Lublińcu.

Adresatami programu są mieszkańcy miasta Lublińca, a w tym m. in. osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz ze swoimi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, placówki oświatowe, instytucje kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I INNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH DLA MIASTA.

Rynek napojów alkoholowych w Lublińcu:

Wartość alkoholu sprzedanego w 2013 roku na terenie gminy Lubliniec na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców:			
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	Razem
12.925.386,45zł	2.449.287,20zł	11.941.998,09zł	27.316.671,74zł

Stan na dzień:	31.12.2011r.	31.12.2012r.	31.12.2013r.
łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez radę gminy (limit sklepów + limit lokali gastronomicznych)	95	95	95
uchwalony przez gminę limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	45	45	45
uchwalony przez gminę limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	50	50	50
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	55	53	59
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	53	46	48
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% w gminie	36	39	40
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne):	37	28	29
Liczba ważnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	129	131	138
Liczba ważnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	120	100	103

Nadużywanie alkoholu wiąże się również z częstszym popełnianiem różnych wykroczeń:

Z uwagi na brak poszczególnych danych dotyczących tylko Gminy Lubliniec poniżej przedstawione zostały dane z terenu Lublińca – „Lubliniec” oraz powiatu lublinieckiego – „ogółem”:

Komenda Powiatowa Policji w Lublińcu	2011r.	2012r.	2013r.
Liczba nietrzeźwych osób nieletnich z terenu Lublińca :	26	25 – ogółem	30
Liczba mieszkańców miasta zatrzymanych do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych:	1	28 – ogółem	3
Ilość osób, które popełniły przestępstwo kierowania samochodem w stanie nietrzeźwości:	32	133 – ogółem	198
Ilość osób, które popełniły przestępstwo kierowania rowerem w stanie nietrzeźwości:	79	58	86
Ilość osób, które popełniły wykroczenie kierowania samochodem w stanie po użyciu alkoholu:	9	48	58
Ilość osób, które popełniły wykroczenie kierowania rowerem w stanie po użyciu alkoholu:	4	5	7
Liczba osób nietrzeźwych ujawnionych na terenie Lublińca, przewiezionych do Izby Wytrzeźwień:	81	74 -Lubliniec	130
interwencje funkcjonariuszy KPP w ramach procedury „Niebieska Karta” wobec mieszkańców Lublińca:	43	42 - Lubliniec	64
w tym w/w procedurę stosowano po raz pierwszy :	12	35 - Lubliniec	37
Liczba osób zatrzymanych w związku z posiadaniem substancji psychoaktywnych:	8	24 - ogółem ujawnionych - 1 posiadanie - 8	41
Ilość osób, które popełniły przestępstwo kierowania samochodem po użyciu substancji psychoaktywnych:	1	1 – ogółem	0
Ilość uczniów małoletnich i pełnoletnich wobec których interweniowano na terenie szkoły – stan po spożyciu alkoholu bądź substancji psychoaktywnych	12	3 - Lubliniec	0

Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny w Lublińcu	2011r.	2012r.	2013r.
Liczba mieszkańców Lublińca przebywających na detoksykacji w WSN	56	118	90
Liczba mieszkańców Lublińca leczonych na Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu	26	28	31
Liczba mieszkańców Lublińca leczonych w Poradni Zdrowia Psychicznego (odwykowo)	32	24	23
Liczba mieszkańców Lublińca, która trafiła do WSN pod wpływem innych środków psychoaktywnych	7	7	6

Kolejnym problemem związanym z kwestią zdrowia jest narkomania.

Według WHO narkomania jest to stan zatrucia okresowego lub chronicznego, spowodowany powtarzającym się przyjmowaniem narkotyków w postaci naturalnej lub syntetycznej.

Problem narkomanii dotyczy szczególnie ludzi młodych, a rynek narkotykowy rozwija się przede wszystkim w szkołach.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Jest instytucją, której działania mają na celu przeciwdziałanie problemom związanym z nadużywaniem oraz uzależnieniem od alkoholu.

W 2013 roku:

- odbyło się 21 posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- przeprowadzono 59 rozmów motywujących (w tym 31 rozmów z świadkami w sprawie zgłoszonych osób)
- wpłynęło 37 wniosków o leczenie odwykowe, wydano 29 zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych. W 23 przypadkach biegli sporządzili opinie stwierdzające uzależnienie od alkoholu.
- złożono 20 wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego.
- wydano 64 postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych (w tym 24 postanowień dotyczących jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz 40 postanowień dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży).

Punkt Konsultacyjny przy MOPS w Lublińcu.

Dyżury w Punkcie Konsultacyjnym w 2013 roku pełnili: psycholog - specjalista ds. uzależnień ; prawnik; instruktor ds. uzależnień od alkoholu; specjalista ds. przeciwdziałania przemocy; konsultant ds. problemów uzależnień od narkotyków; psycholog.

Konsultanci udzielili łącznie 652 porad i konsultacji 591 klientom Punktu, z czego 475 osób to mieszkańcy Lublińca. Zdecydowaną większość stanowiły osoby dorosłe - Klienci Punktu Konsultacyjnego to:

- osoby uzależnione od alkoholu -21 %
- osoby współuzależnione - 20%
- ofiary przemocy rodzinnej - 8 %
- sprawcy przemocy domowej - 1%
- dzieci z rodzin z problemem alkoholowym - 1 %
- osoby eksperymentujące bądź uzależnione od narkotyków - 1 %
- członkowie rodzin j.w. - 2 %
- inni klienci - 46 %

W listopadzie 2010 roku zostały przeprowadzone badania monitoringowe służące diagnozie lokalnych problemów społecznych w Lublińcu. Poniżej przedstawione zostały wnioski płynące z przeprowadzonych badań.

Podstawowe problemy środowiskowe w opinii mieszkańców gminy Lubliniec:

- Za najważniejszy problem w środowisku lokalnym mieszkańcy gminy uznali bezrobocie oraz alkoholizm. Z pewnością w tej sferze są największe oczekiwania wobec władz, związane z podjęciem działań umożliwiających zwiększenie poziomu zatrudnienia oraz rozwiązywanie problemów alkoholowych.
- Problem nadużywania alkoholu jest wymieniany jako jeden z najważniejszych problemów społecznych przez mieszkańców gminy. Nieco ponad połowa badanych uważa alkohol za towar szczególnie i postuluje za kontrolowaniem jego sprzedaży. Równocześnie zaledwie 30% badanych oczekuje konkretnych działań ze strony władz nie tylko w zakresie profilaktyki, ale również rozwiązywania aktualnych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu.
- Dość powszechny w Lublińcu jest również problem narkotyków. Prawie jedna piąta badanych próbowała już narkotyków, co w porównaniu z analizami ogólnopolskimi jest nieznacznie wyższym wskaźnikiem. Problem narkotyków dotyczy głównie mężczyzn. Wiedzą oni, gdzie można nabyć używki, a w ich otoczeniu więcej jest osób używających narkotyki niż w środowisku kobiet. Szczególnie niepokojącą informacją jest to, że zdecydowana większość badanych mężczyzn (68%) miała do czynienia z narkotykami. Wskazuje to na pilną potrzebę podjęcia działań skierowanych do tej grupy odbiorców.
- Problemem środowiskowym jest również przemoc. 48% dorosłych ankietowanych przyznało, że zna osobę ze swojego środowiska doświadczającą przemocy fizycznej lub psychicznej. Należy zwrócić uwagę, że zdecydowanie częściej mężczyźni posiadają taką wiedzę. Ponadto blisko połowa respondentów zna przypadki bicia dzieci przez ich rodziców czy opiekunów.
- Negatywnym zjawiskiem zaobserwowanym w badaniach jest dość słaba świadomość mieszkańców (szczególnie mężczyzn) związana z istnieniem osób i instytucji, do których należy zgłosić przypadki stosowania przemocy. 57% dorosłych respondentów (zdecydowanie częściej kobiety) wie, do kogo powinna się udać, aby zgłosić stosowanie przemocy. Niepokoi informacja, że zaledwie 25% badanych mężczyzn posiada taką wiedzę.

Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży:

- Spożywanie napojów alkoholowych przez młode osoby jest bardzo poważnym problemem. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po alkohol. Przyznało się do tego 17% uczniów szkół podstawowych, 53% gimnazjalistów oraz 94% uczniów szkół ponadgimnazjalnych.
- Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe dzieci i młodzież coraz częściej wskazują na presję rówieśników, picie okazjonalne oraz chęć zaimponowania innym, co wskazywać może na społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młode osoby.

- Badania wykazały istnienie zbliżonego do wyników ogólnopolskich odsetka młodych ludzi palących papierosy i sięgających po narkotyki. Pomimo zmniejszania się popularności tych używek wśród młodzieży, nadal pewien odsetek młodych ludzi eksperymentuje z używkami. Z pewnością te dwa zagadnienia powinny spotkać się z pilną uwagą ze strony władz samorządowych.
- Jednocześnie niepokojący jest względnie łatwy dostęp dzieci i młodzieży do substancji psychoaktywnych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych.
- Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje (wyjazdy na kolonie), dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się ze spożywaniem alkoholu, narkotyków i paleniem papierosów.
- Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, że rodzice często nie zauważają tego, że ich dzieci znajdują się pod wpływem alkoholu i narkotyków. Uzyskane wyniki powinny zaalarmować rodziców i opiekunów, aby poświęcali swoim dzieciom więcej uwagi i nie zapominali o odpowiedzialności, jaką za nie ponoszą.
- Rosnącym problemem w Lublińcu jest dostępność substancji nazywanych dopalaczami. Młodzi ludzie często posiadają dużą wiedzę o tych substancjach oraz ich dostępności. Dopalacze cieszą się największą popularnością wśród gimnazjalistów (8% gimnazjalistów przyznało się do zażywania ich, a 16% gimnazjalistów zażyłoby dopalacze, gdyby miało do tego okazję). Działania profilaktyczne oraz informujące o szkodliwym wpływie dopalaczy na funkcjonowanie organizmu powinny być kierowane przede wszystkim do tej grupy uczniów.

Pozytywne tendencje w dynamice problemów społecznych:

- Analiza postaw wychowawczych mieszkańców gminy Lubliniec wykazała, że są oni w większości przeciwni stosowaniu kar fizycznych jako odpowiedniej metody wychowawczej i opowiadają się za wprowadzeniem zakazu ich stosowania. Te wyniki mogą być wskaźnikiem właściwych postaw rodzicielskich wobec wychowania młodych ludzi, w którym przemoc nie powinna mieć miejsca. Należy podkreślić, że tendencje te dotyczą głównie kobiet, gdyż zdecydowanie częściej badani mężczyźni pochwalali surowe traktowanie dzieci i byli bardziej skłonni uznać stosowanie kar fizycznych jako skuteczny środek wychowawczy. Mając na uwadze powyższe tendencje, dość zaskakującym wynikiem wydaje się to, że duży odsetek badanych mężczyzn popierał wprowadzenie zakazu stosowania kar fizycznych. Być może spowodowane to było odróżnianiem stosowania przemocy fizycznej od przysłowiowego klapsa.

- Większość młodych ludzi oceniła swoje relacje z rodzicami jako pozytywne, co wskazuje na korzystną atmosferę wychowawczą i przyjazne środowisko domowe panujące w rodzinach na obszarze gminy.
- Zdecydowana większość badanych uczniów ze wszystkich grup wiekowych deklarowała, że zareagowałoby w sytuacji bycia świadkiem zachowania agresywnego, co jest pozytywnym zjawiskiem i pokazuje, że młodzi ludzie nie są obojętni wobec zjawiska agresji.
- Dość duża część młodych ludzi wskazywała na pozytywne reakcje otoczenia, związane z odmową picia alkoholu. Odsetek pozytywnych reakcji zwiększał się wraz z wiekiem. Ta informacja może wskazywać na zmniejszanie się presji rówieśniczej dotyczącej picia alkoholu i akceptację powstrzymywania się od spożywania napojów alkoholowych wśród młodzieży. Mniejszy nacisk rówieśniczy może mieć pozytywny wpływ na zmniejszenie popularności napojów alkoholowych wśród młodych ludzi.
- W grupie młodych ludzi 98% uczniów szkół podstawowych, 89% gimnazjalistów oraz 85% uczniów szkół ponadgimnazjalnych deklarowało, że nie sięgnęłoby po narkotyki, nawet gdyby nadarzyła się ku temu okazja. Świadczy to o wzroście świadomości związanej ze szkodliwością substancji odurzających i zmniejszającym się stopniem zainteresowania narkotykami wśród młodych ludzi.

W 2014r. Gmina Lubliniec uczestniczyła po raz kolejny w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” w ramach której przeprowadzono w klasach V szkół podstawowych badanie „Młodzi i substancje psychoaktywne” zrealizowane przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych stanowiące ogólnopolskie spojrzenie na problem palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków i dopalaczy z perspektywy młodzieży.

Charakterystyka badania

- Projekt badawczy: *Młodzi i substancje psychoaktywne*.
- Wykonawca: Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych, ul. Grochowska 45a, 60-277 Poznań.
- Termin realizacji prac terenowych: 15 kwietnia – 30 czerwca 2014 roku.
- Metodologia: badanie ilościowe w formie ankiety papierowej oraz ankiety internetowej wypełnianej audytoryjnie (z zapewnieniem anonimowości).
- Długość wywiadu: 45 minut.
- Próba: uczniowie piątych klas szkół podstawowych (w niniejszej części raportu)
- Liczba badanych osób: 48 chłopców oraz 49 dziewcząt.
- Prace terenowe: przeszkoleni pracownicy szkół biorących udział w programie ZTU®.
- Analizy statystyczne: SPSS, Excel.

Cele badania

Odnosząc się do głównych celów badania, szczególną uwagę zwrócono na zagadnienia, które najogólniej ujęto w czterech punktach:

- a) Opinie uczniów szkół podstawowych na temat szkodliwości palenia papierosów i picia alkoholu. Weryfikacja podstawowej wiedzy związanej z tymi zagadnieniami.
- b) Osobiste doświadczenia uczniów szkół podstawowych związane z paleniem papierosów oraz piciem alkoholu – częstotliwość spożywania oraz pierwszy kontakt.
- c) Wiedza uczniów szkół podstawowych na temat rozpowszechnienia zjawiska palenia papierosów i picia alkoholu wśród rówieśników.
- d) Osobiste doświadczenia uczniów odnoszące się do realnych oraz psychologicznych możliwości zakupu papierosów i alkoholu.
- e) Skutki spożywania alkoholu w opinii badanych uczniów oraz sposoby pomocy rówieśnikom dotkniętym problemem palenia papierosów lub picia alkoholu.

Charakterystyka badanych uczniów

W przeprowadzonym badaniu wzięli udział uczniowie piątych klas szkół podstawowych.

Łącznie zebrano 48 kwestionariuszy wypełnionych przez chłopców oraz 49 kwestionariuszy wypełnionych przez dziewczęta. Spośród nich część została odrzucona ze względu na niespełnianie kryteriów weryfikacji kwestionariuszy (odrzucono 12 kwestionariuszy chłopców oraz 8 kwestionariuszy dziewcząt). W rezultacie próba badawcza dla gminy **Lubliniec** kształtuje się następująco:

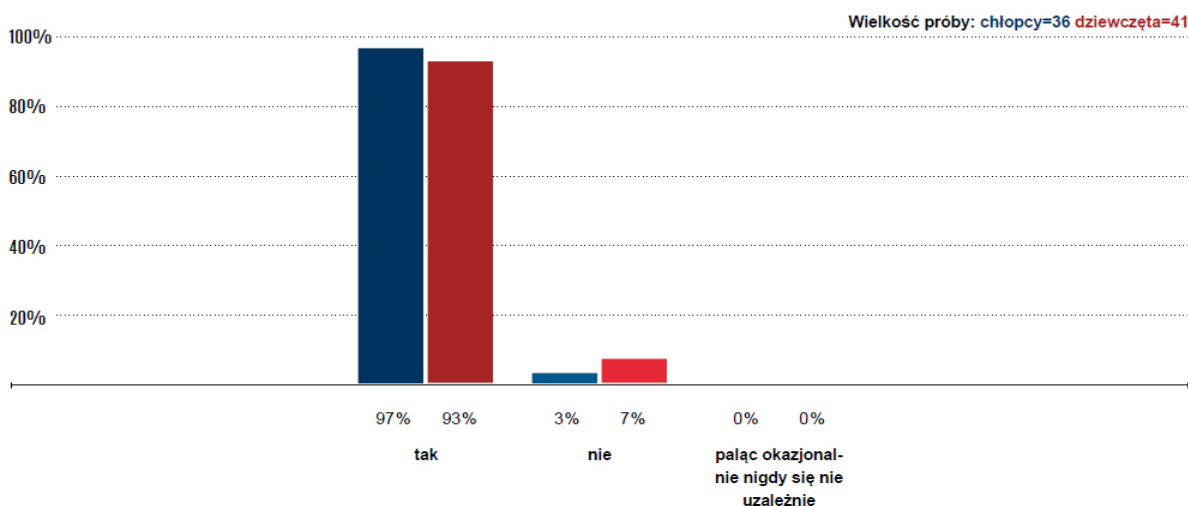
▣ 36 chłopców

▣ 41 dziewcząt

Prezentacja wyników – wybrane pytania

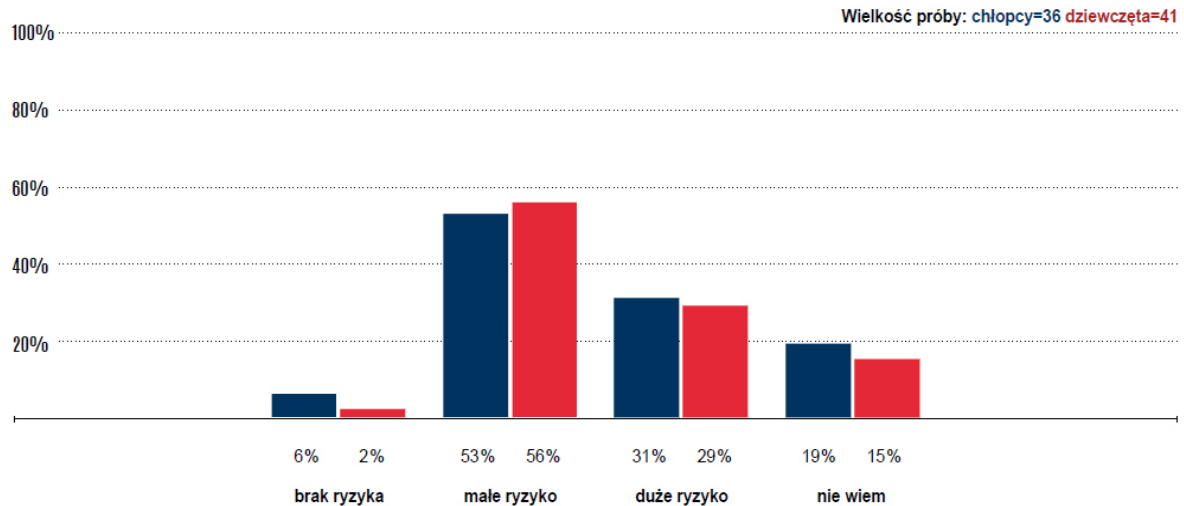
Czy łatwo uzależnić się od palenia papierosów?

- a) tak,
- b) nie,
- c) paląc okazjonalnie, nigdy się nie uzależnię.

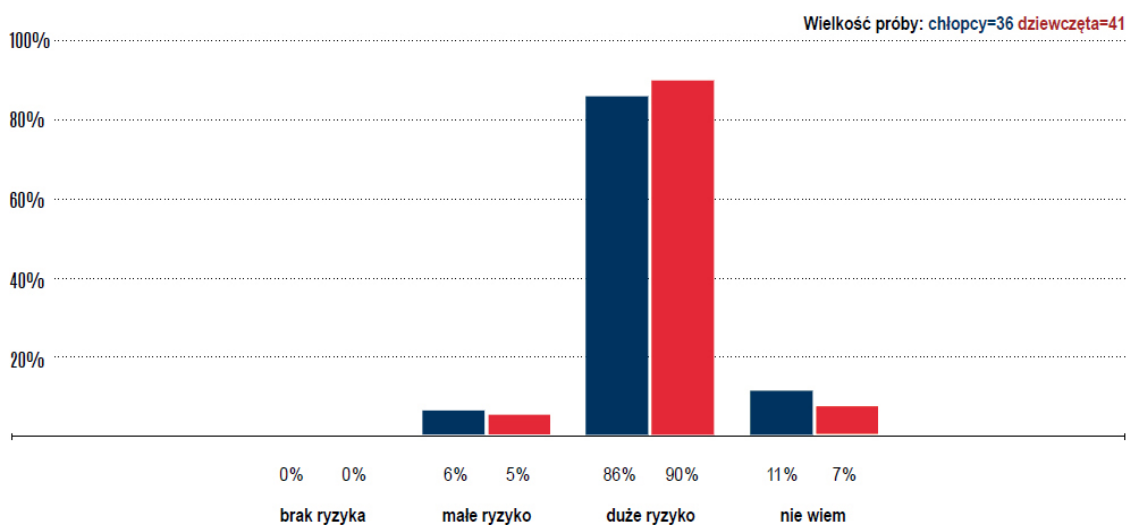
Jak bardzo, Twoim zdaniem, ludzie szkodzą sobie (zdrowotnie lub w inny sposób), jeśli palą papierosy od czasu do czasu (nienatogowo)?

- a) brak ryzyka,
- b) małe ryzyko,
- c) duże ryzyko,
- d) nie wiem.

Jak bardzo, Twoim zdaniem, ludzie szkodzą sobie (zdrowotnie lub w inny sposób), jeśli palą papierosy natogowo (ok. paczki dziennie)?

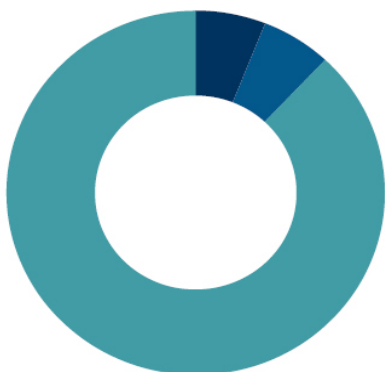
- a) brak ryzyka,
- b) małe ryzyko,
- c) duże ryzyko,
- d) nie wiem.

Ile miałeś/miałaś lat, kiedy zdarzyło Ci się PO RAZ PIERWSZY w życiu zapalić papierosa?

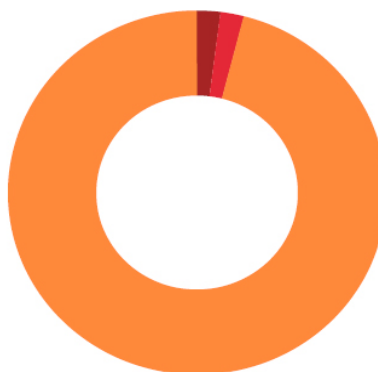
- a) 7 lub mniej,
- b) 8–10,
- c) 11–12,
- d) nie pamiętam,
- e) nigdy nie zapaliłem/zapaliłam.

Wielkość próby: chłopcy=36 dziewczęta=41

CHŁOPCY

6% 8–10
6% nie pamiętam
88% nigdy nie zapaliłem/zapaliłam

DZIEWCZYNKI

2% 11–12
2% nie pamiętam
96% nigdy nie zapaliłem/zapaliłam

Ilu, wg Twojej oceny, Twoich rówieśników pali papierosy przynajmniej raz w miesiącu?

- a) mniej niż 10%,
- b) pomiędzy 10% a 25%,
- c) około połowa,
- d) większość,
- e) nie wiem.

Wielkość próby: chłopcy=36 dziewczęta=41

CHŁOPCY

22% mniej niż 10%
8% pomiędzy 10% a 25%
8% większość
62% nie wiem.

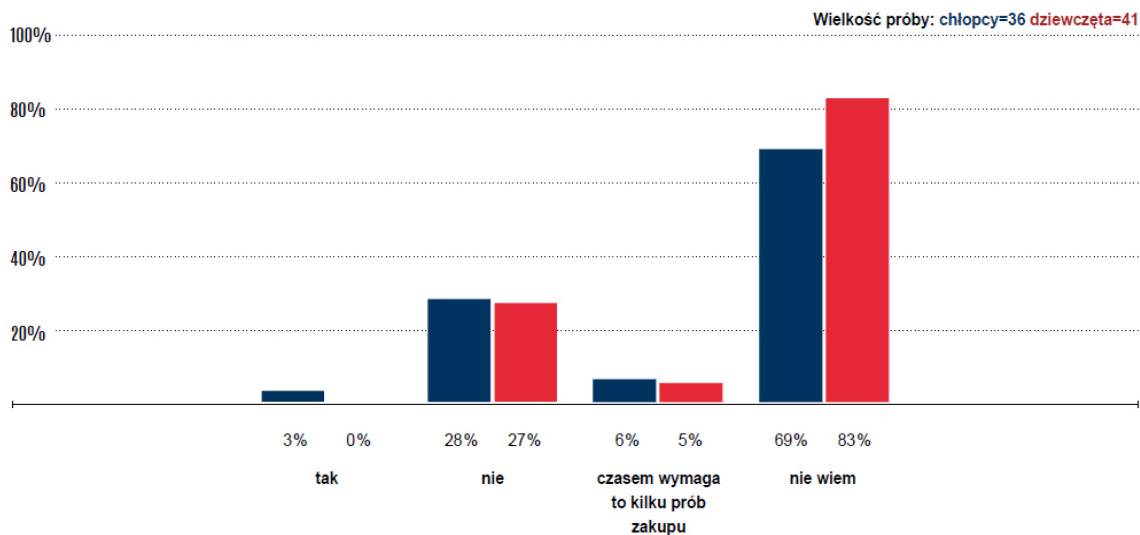

DZIEWCZYNKI

32% mniej niż 10%
5% pomiędzy 10% a 25%
63% nie wiem.

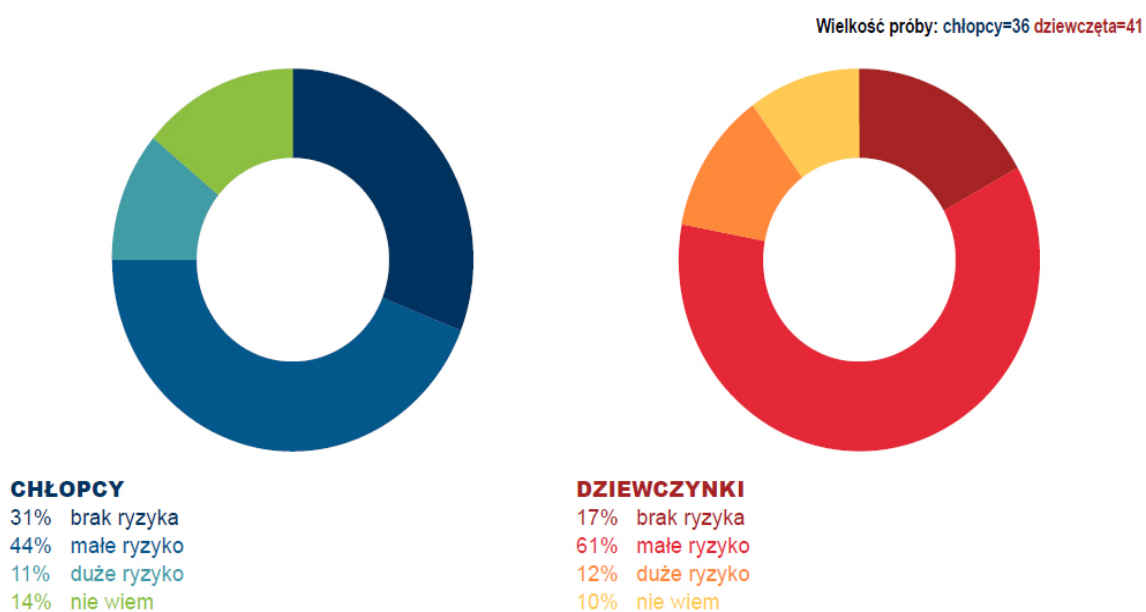
Czy Tobie lub osobie w Twoim wieku łatwo jest kupić papierosy?

- a) tak,
- b) nie,
- c) czasem wymaga to kilku prób zakupu,
- d) nie wiem, nigdy nie próbowałem/próbowałam.

Jak bardzo, Twoim zdaniem, ludzie szkodzą sobie (zdrowotnie lub w inny sposób), jeśli piją alkohol od czasu do czasu (nie natógowo, ale okazjonalnie)?

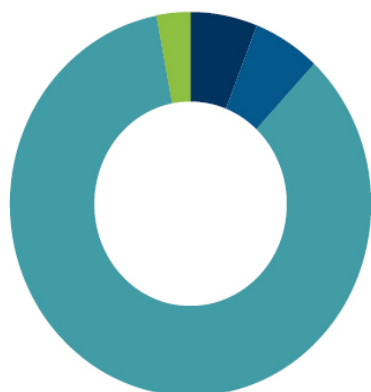
- a) brak ryzyka,
- b) małe ryzyko,
- c) duże ryzyko,
- d) nie wiem.

Jak bardzo, Twoim zdaniem, ludzie szkodzą sobie (zdrowotnie lub w inny sposób), gdy piją alkohol bardzo często lub nałogowo?

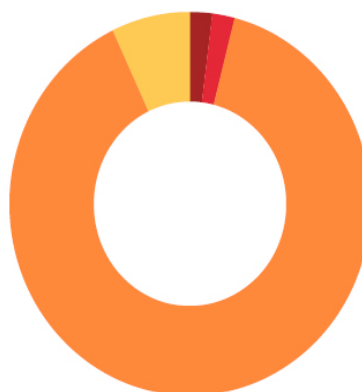
- a) brak ryzyka,
- b) małe ryzyko,
- c) duże ryzyko,
- d) nie wiem.

Wielkość próby: chłopcy=36 dziewczęta=41

CHŁOPCY

6% brak ryzyka
6% małe ryzyko
85% duże ryzyko
3% nie wiem

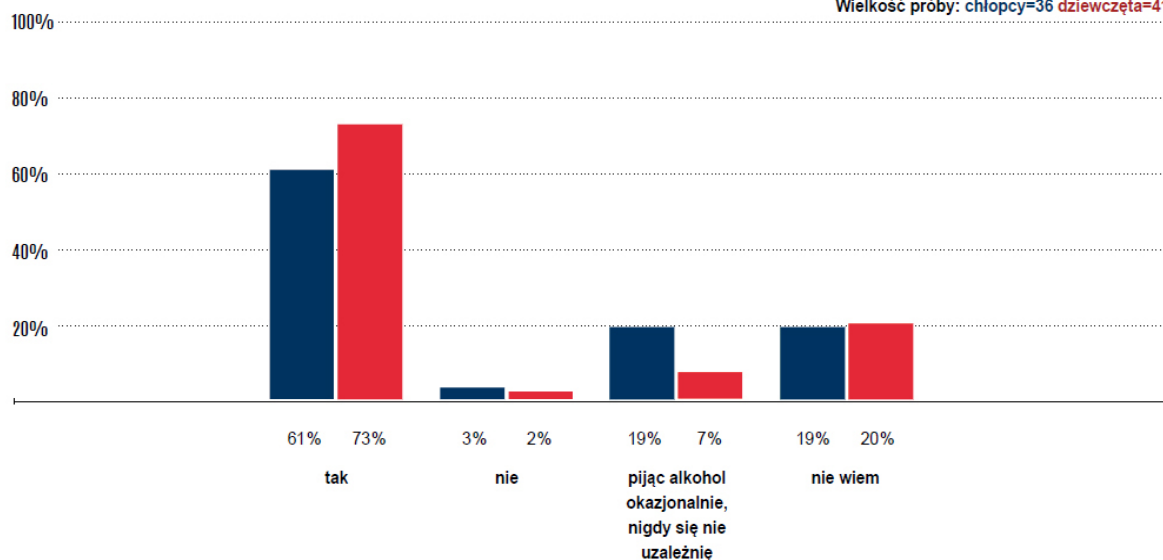
DZIEWCZYNKI

2% brak ryzyka
2% małe ryzyko
89% duże ryzyko
7% nie wiem

Czy łatwo uzależnić się od alkoholu?

- a) tak,
- b) nie,
- c) pijąc alkohol okazjonalnie, nigdy się nie uzależnię,
- d) nie wiem.

Wielkość próby: chłopcy=36 dziewczęta=41

Ile miałeś/miałaś lat, kiedy zdarzyło Ci się PO RAZ PIERWSZY w życiu spróbować alkoholu?

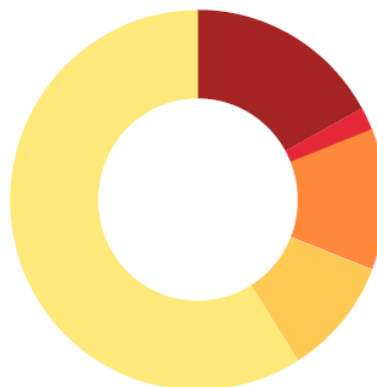
- a) 7 lub mniej,
- b) 8–10,
- c) 11–12,
- d) nie pamiętam,
- e) nigdy nie próbowałem/próbowałam.

Wielkość próby: chłopcy=36 dziewczęta=41

CHŁOPCY

11% 7 lub mniej
17% 8–10
11% 11–12
3% nie pamiętam
58% nigdy nie próbowałem/próbowałam

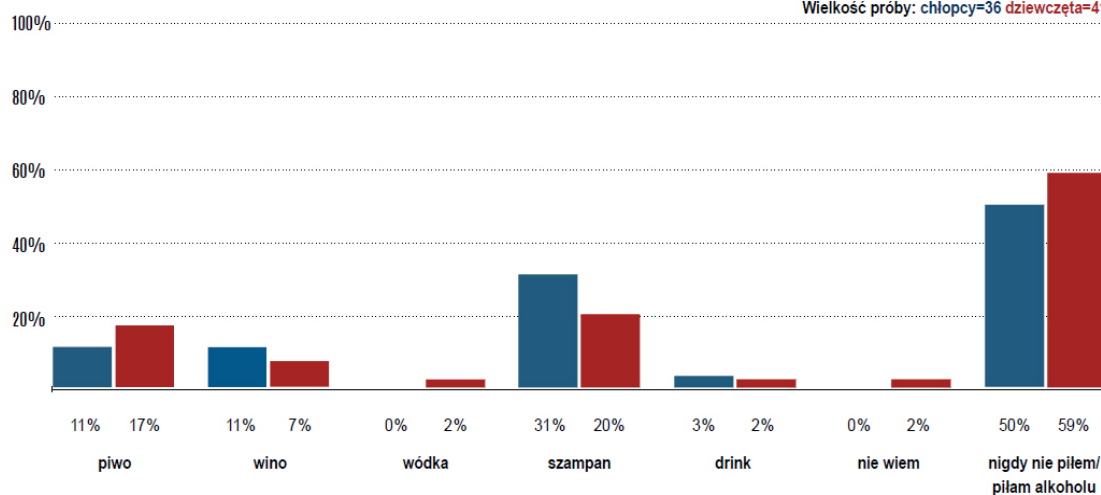
DZIEWCZYNKI

17% 7 lub mniej
2% 8–10
12% 11–12
10% nie pamiętam
59% nigdy nie próbowałem/próbowałam

Alkohol, którego spróbowałeś/spróbowałaś po raz pierwszy w życiu, to:

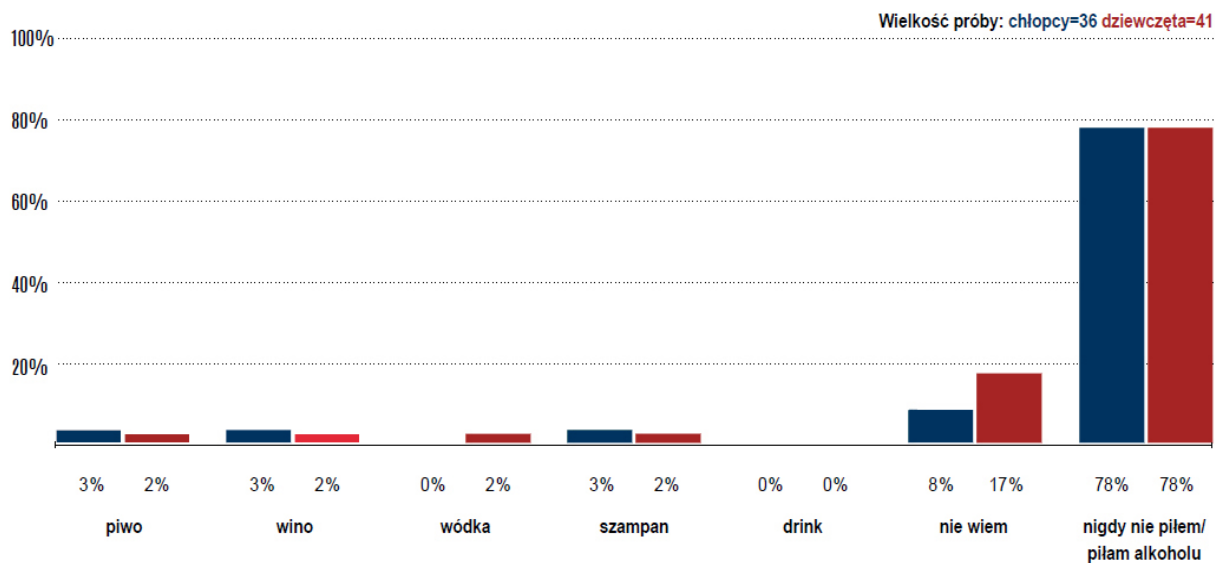
- a) piwo,
- b) wino,
- c) wódka,
- d) szampan,
- e) drink,
- f) nie wiem,
- g) nigdy nie piłem/piłam alkoholu.

Wielkość próby: chłopcy=36 dziewczęta=41

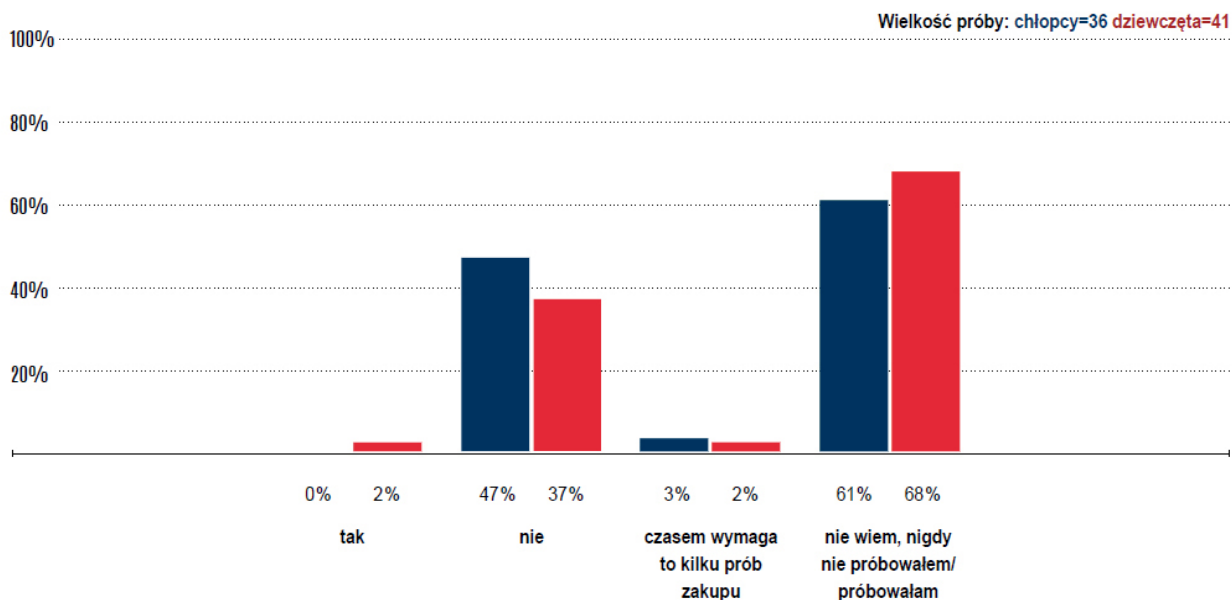
Alkohol, który pijeś/pijaś w ciągu ostatnich 30 dni, to?

- a) piwo,
- b) wino,
- c) wódka,
- d) szampan,
- e) drink,
- f) nie wiem,
- g) nigdy nie piłem/piałam alkoholu.

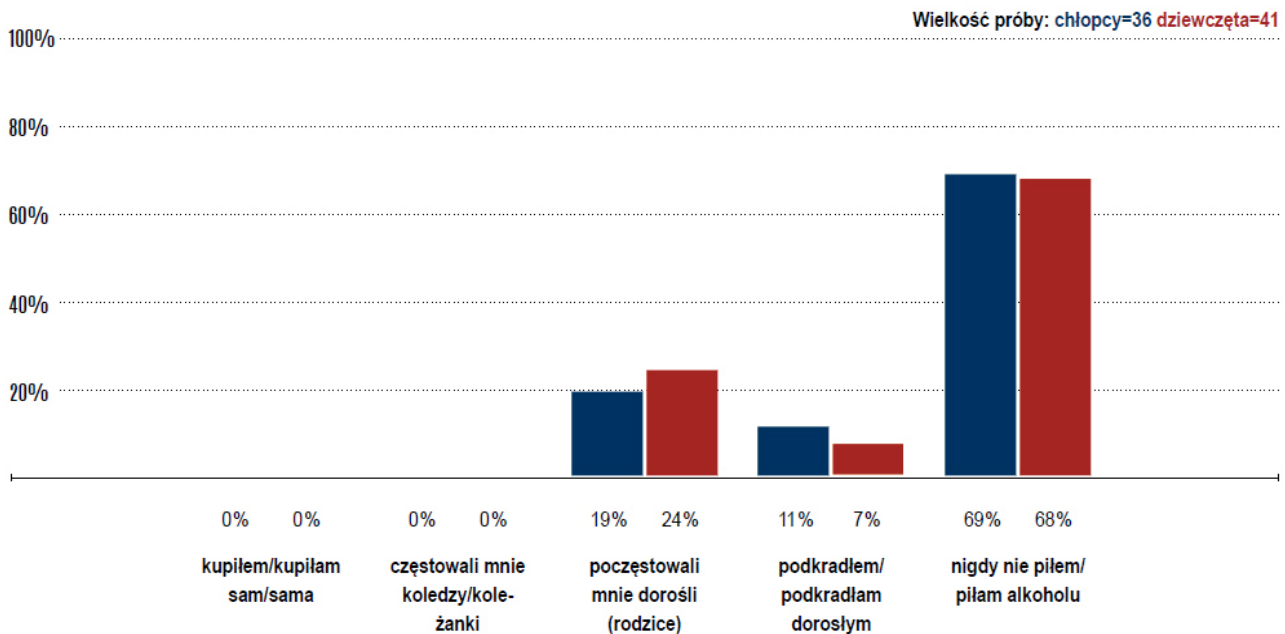
Czy Tobie lub osobie w Twoim wieku łatwo jest kupić alkohol?

- a) tak,
- b) nie,
- c) czasem wymaga to kilku prób zakupu,
- d) nie wiem, nigdy nie próbowałem/próbowałam.

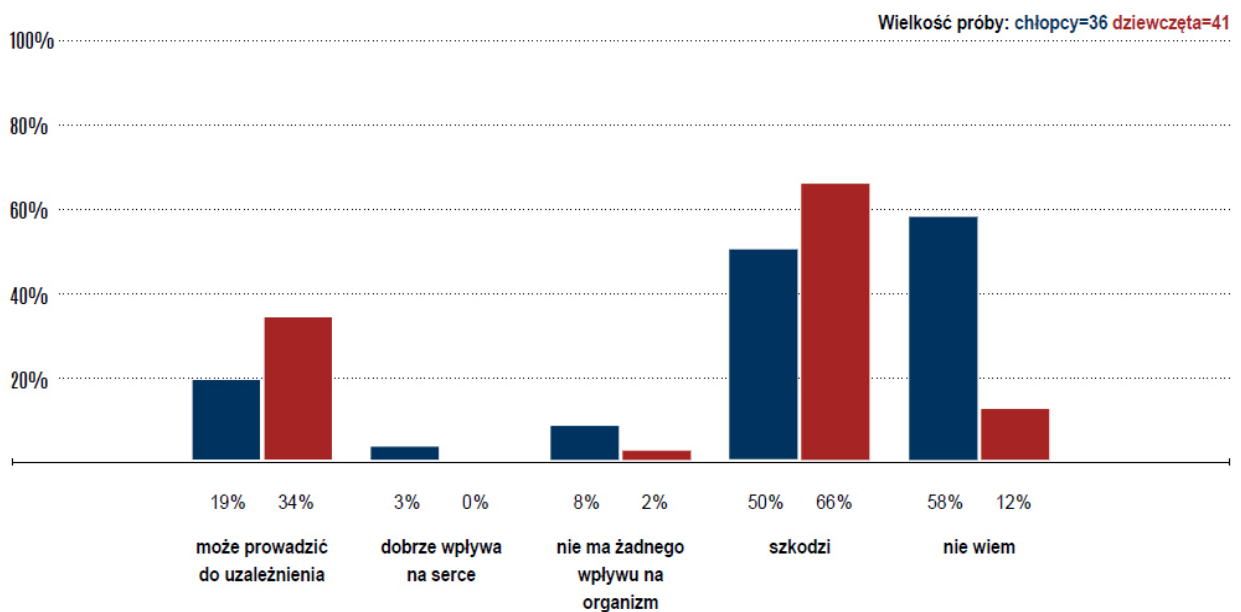
W jaki sposób zdobyłeś/zdobyłaś alkohol, który pitesz/pitasz?

- a) kupilem/kupiłam sam/sama,
- b) częstowali mnie koledzy/koleżanki,
- c) poczęstowali mnie dorośli (rodzice),
- d) podkradłem/podkradłam dorosłym,
- e) nigdy nie piłem/piłam alkoholu.

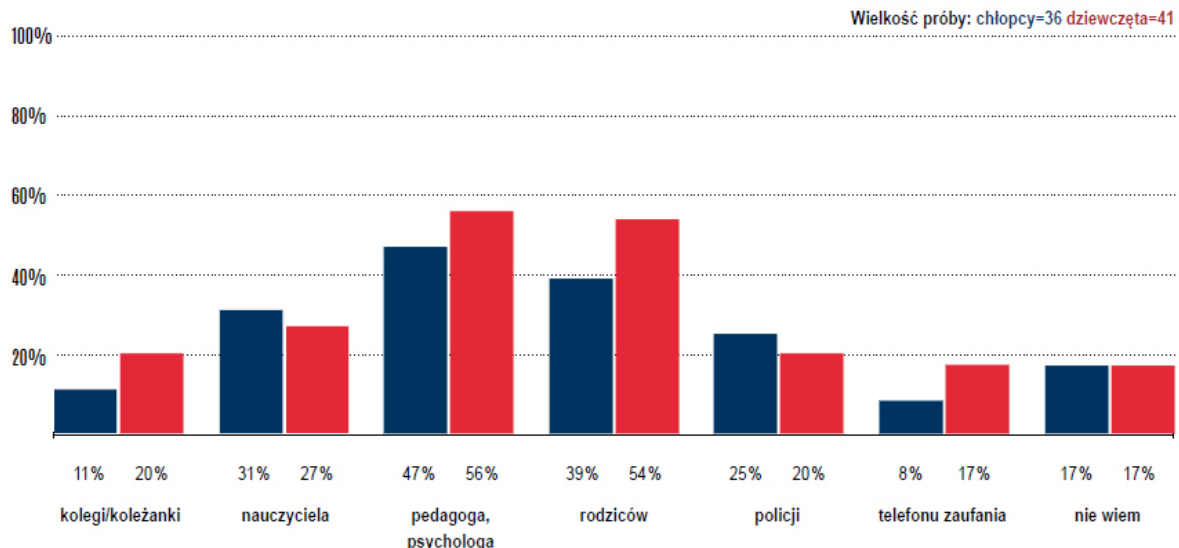
Okazjonalne (czyli od czasu do czasu) picie alkoholu przez osoby w moim wieku wg mnie:

- a) może prowadzić do uzależnienia,
- b) dobrze wpływa na serce,
- c) nie ma żadnego wpływu na organizm,
- d) szkodzi,
- e) nie wiem.

Gdybyś zauważył/zauważyła, że Twój przyjaciel lub znajomy ma problem z paleniem papierosów lub piciem alkoholu, do kogo zwróciłbyś/zwróciłabyś się o pomoc?

- a) kolegi/koleżanki,
- b) nauczyciela,
- c) pedagoga, psychologa,
- d) rodziców,
- e) policji,
- f) telefonu zaufania,
- g) nie wiem.

Podsumowanie i wnioski

Podsumowując rozważania na temat związany z paleniem przez młodzież papierosów, piciem alkoholu oraz paleniem marihuany i zażywaniem dopalaczy należy stwierdzić, że papierosy nadal stanowią problem, który jest kumulowany przez alkohol i narkotyki. Badani uczniowie najczęściej sięgają po papierosa w okresie przejściowym ze szkoły podstawowej do gimnazjum. Podobnie jest z sięganiem po alkohol i narkotyki i dopalacze. Warto podkreślić, że badani uczniowie zazwyczaj są motywowani przez swoich kolegów lub koleżanki. Dotyczy to wszystkich sfer, zarówno palenia papierosów, picia alkoholu, jak również palenia marihuany i zażywania dopalaczy, chociaż uczniowie, głównie szkoły podstawowej, podkreślają, że pierwszym alkoholem poczęstowali ich rodzice. Nie bez znaczenia pozostaje fakt przysłowiowej lampki szampana w noc sylwestrową. Być może staje się to przyzwoleniem dla młodych, wchodzących w życie ludzi.

Badanie ankietowe przeprowadzone w 2014r. przez Publiczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Lublińcu nt. Problematyki narkomani wśród młodzieży.

Czy Ty, lub ktoś z Twoich bliskich, znajomych ma lub miał kontakt z narkotykami?

	Szkoły Gimnazjalne	Szkoły ponadgimnazjalne
<u>tak</u>	31%	54%
<u>nie</u>	43%	29%
<u>nie wiem</u>	26%	17%

Czy w Twojej szkole dostępne są środki psychoaktywne?

	Szkoły Gimnazjalne	Szkoły ponadgimnazjalne
<u>tak</u>	14%	12%
<u>nie</u>	33%	35%
<u>nie wiem</u>	53%	53%

Czy w Twoim otoczeniu, lub w innym miejscu niż szkoła można zdobyć narkotyki?

	Szkoły Gimnazjalne	Szkoły ponadgimnazjalne
<u>tak</u>	27%	52%
<u>nie</u>	18%	10%
<u>nie wiem</u>	55%	38%

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek zażywać narkotyki?

	Szkoły Gimnazjalne	Szkoły ponadgimnazjalne
<u>tak</u>	14%	24%
<u>nie</u>	86%	76%

W jakim wieku pierwszy raz miałeś kontakt z narkotykami?

	Szkoły Gimnazjalne	Szkoły ponadgimnazjalne
<u>nigdy</u>	75%	24%
<u>12 - 15 lat</u>	25%	0%
<u>16-18 lat</u>	0%	66%

Czy wiesz, do kogo można zwrócić się w razie problemów z narkotykami?

	Szkoły Gimnazjalne	Szkoły ponadgimnazjalne
<u>tak</u>	81,00%	76,00%
<u>nie</u>	19,00%	24,00%

Badanie punktów sprzedaży alkoholu wraz z kampanią informacyjną.

W listopadzie 2011r. oraz w lipcu 2014r. przeprowadzono badania symulacji zakupu alkoholu w sklepach oraz lokalach gastronomicznych na terenie Lublińca.

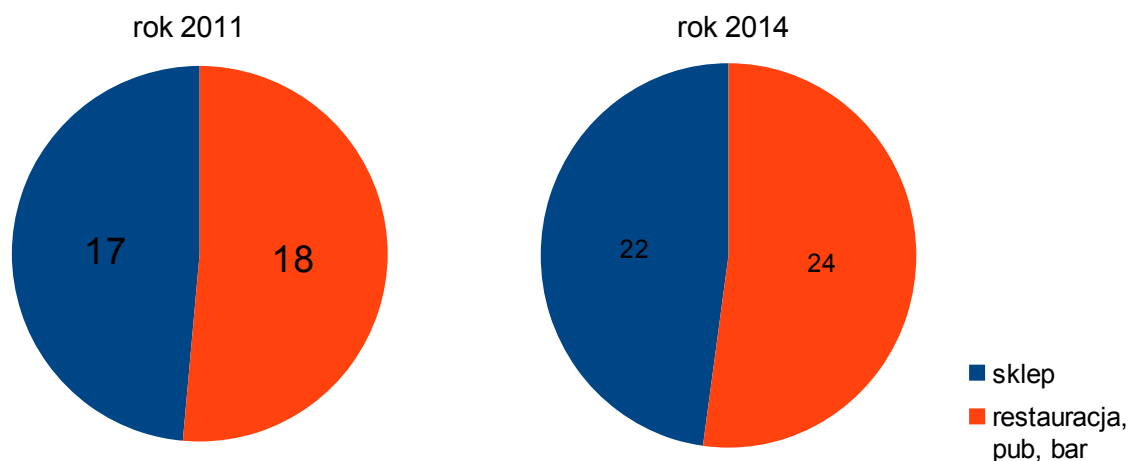
Próby zakupu alkoholu we wskazanych punktach dokonała osoba, której wygląd nie wskazywał jednoznacznie na ukończenie 18 roku życia.

Punktom, w których odmówiono sprzedaży alkoholu zostały wręczone certyfikaty rzetelnego sprzedawcy, natomiast w pozostałych miejscach, gdzie próba zakupu powiodła się, przeprowadzone zostało szkolenie na temat skutków sprzedawania alkoholu osobom niepełnoletnim, skutków prawnych, oraz wpływu alkoholu na organizm człowieka.

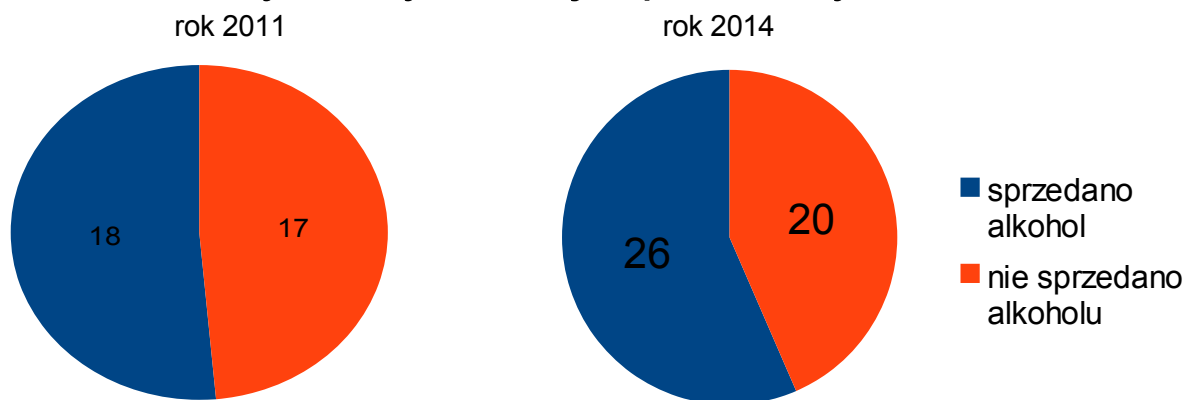
W roku 2011 badaniem zostało objęte 35 punktów, w tym 17 sklepów , 18 restauracji, barów i pubów na terenie Gminy Lubliniec.

W roku 2014 badaniem zostało objęte 46 punktów, w tym 22 sklepy , 24 restauracje, bary i puby na terenie Gminy Lubliniec.

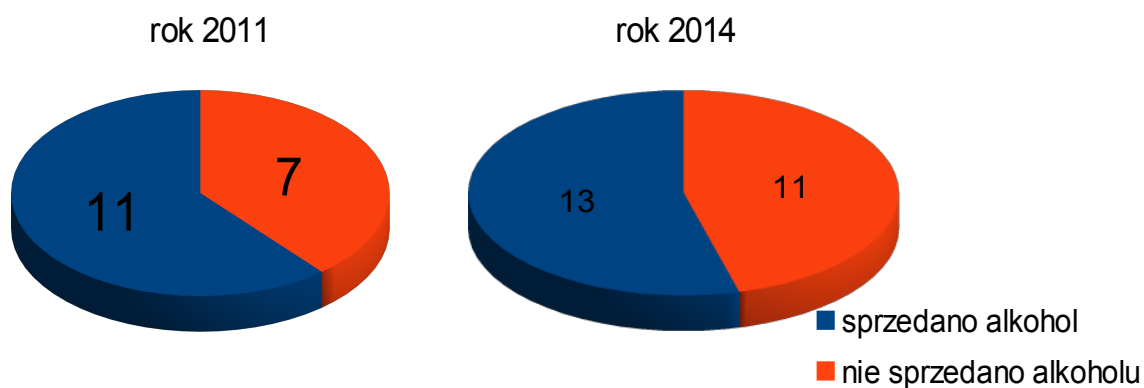
Podział ze względu na rodzaj lokalu

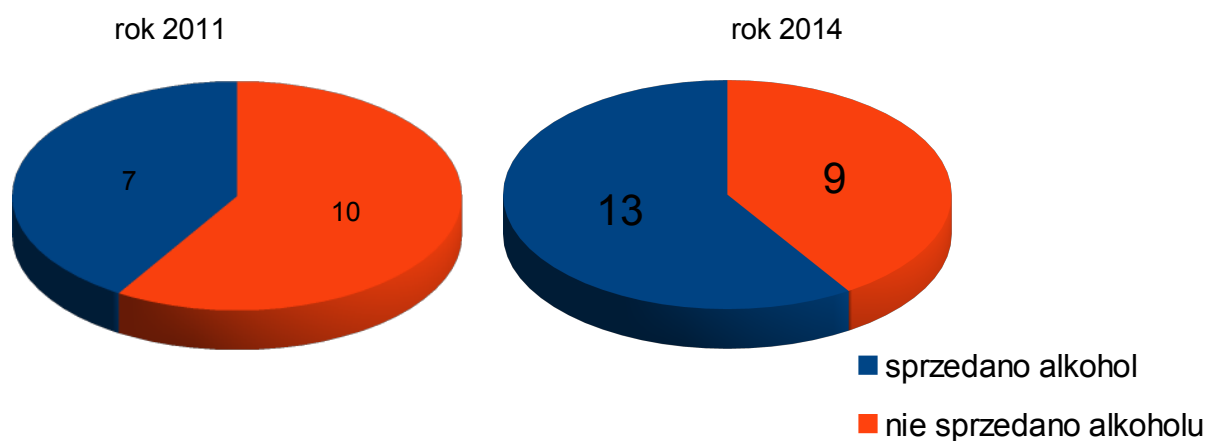
Wynik symulacji sprzedaży

Wyniki symulacji w barach, pubach, restauracjach

Wynik symulacji w sklepach

Wnioski i zalecenia

Wyniki przeprowadzonej symulacji można uznać za [nie zadowalające](#).

Ogółem w 2011r., aż w 51% przypadków alkohol został sprzedany.

Ogółem w 2014r., aż w 57% przypadków alkohol został sprzedany.

W przypadku rzeczywistej kontroli w 2011r., aż 18 z 35 badanych punktów poniosło by konsekwencje prawne.

W przypadku rzeczywistej kontroli w 2014r., aż 26 z 46 badanych punktów poniosło by konsekwencje prawne.

Przeprowadzone czynności zapobiegawcze

W 2012r. przeprowadzono kontrole 3 punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta. W skład zespołu kontrolującego wchodził: pracownik UM obsługujący wydawanie koncesji na sprzedaż alkoholu, funkcjonariusz Straży Miejskiej, członek Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Kontrola przeprowadzona była pod kątem posiadania stosownych dokumentów, oznaczeń miejsc sprzedaży oraz przebywania osób nieletnich.

Podczas przeprowadzonej kontroli nie ujawniono uchybień.

W roku 2012 Gmina Lubliniec włączyła się w kampanię edukacyjno-informacyjną „Pozory mylą, dowód nie” dzięki której w 50 punktach sprzedaży alkoholu na terenie miasta rozpropagowano za pośrednictwem funkcjonariuszy Straży Miejskiej materiały edukacyjne dla sprzedawców napoi alkoholowych oraz przeprowadzono rozmowy ze sprzedawcami na temat obowiązków i sankcji wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Lubliniec posiada następujące zasoby służące bezpośrednio i pośrednio rozwiązywaniu problemów alkoholowych i pomocy rodzinom z problemem alkoholowym:

- Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu przy WSN,
- 2 Poradnie Zdrowia Psychicznego prowadzące konsultacje z zakresu uzależnień od alkoholu,
- Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Klub Nadzieja”.
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Punkt Konsultacyjny przy MOPS,
- Zespół interdyscyplinarny przy MOPS,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Straż Miejska,
- Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Realizatorzy Programu:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu,
- Straż Miejska w Lublińcu,
- Komenda Powiatowa Policji w Lublińcu,
- zakłady opieki zdrowotnej,
- punkt konsultacyjny przy MOPS,
- szkoły, przedszkola, Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna, Miejski Dom Kultury, kluby abstynenckie, kuratorzy sądowi oraz inne podmioty podejmujące zgodnie ze statutami i regulaminami działalność w zakresie profilaktyki uzależnień,
- Urząd Miejski w Lublińcu – Wydział Spraw Społecznych
- Pełnomocnik Burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych
- organizacje pozarządowe działające na rzecz przeciwdziałania patologiom społecznym oraz organizacje prowadzone przez kościoły i związki wyznaniowe.

III. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lublińcu na rok 2015 ma na celu:

- przygotowywanie młodego pokolenia do zdrowego trzeźwego stylu życia oraz pozbawionego używania substancji psychoaktywnych
- zmniejszenie skali nadużywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych, ograniczenia ich negatywnych skutków,
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz wczesna profilaktyka i edukacja w zakresie uzależnień,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych osobom pijącym alkohol czy zażywającym substancje psychoaktywne w sposób ryzykowny lub szkodliwy oraz członkom ich rodzin doznającym szkód z tego powodu,
- profilaktyka i edukacja w środowisku lokalnym w zakresie zagrożeń uzależnieniami ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- wspieranie przedsięwzięć spędzania wolnego czasu i propagowania zdrowego trybu życia wolnego od nałogów u młodych i dorosłych mieszkańców Lublińca w celu ochrony przed marginalizacją społeczną i wykluczeniem społecznym,
- przeciwdziałanie przemocy domowej,
- ograniczanie dostępności do alkoholu i substancji psychoaktywnych szczególnie osób młodych,
- eliminowanie z rynku alkoholowego naruszeń prawa, które wynika z przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 powstał w oparciu o lokalną diagnozę problemów alkoholowych (w tym: stan problemów alkoholowych, rynek napojów alkoholowych, zasoby miasta służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych).

Zadania i metody realizacji celów zawartych w programie:

Cele szczegółowe Programu są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków:

a) Dofinansowanie funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego przy MOPS w zakresie:

- udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (konsultacje, terapia grupowa dla osób uzależnionych i współuzależnionych),
- motywowania i informowania zarówno o możliwości podjęcia leczenia osób uzależnionych, jak i terapii osób współuzależnionych,
- motywowania osób pijących ryzykownie i szkodliwie ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzorca picia,

- udzielania pomocy doraźnej, interwencyjnej i terapeutycznej w zakresie uzależnienia od narkotyków, zagadnień prawnych związanych z w/w problematyką,
- dysponowanie aktualnymi informacjami na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb, które można angażować w profesjonalną i systemową pomoc dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- rozpoznania zjawiska przemocy domowej i udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- inicjowania interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- konsultacji i pomocy prawnej,
- konsultacji i porad psychologicznych w zakresie trudności wychowawczych,
- posiadania dobrej orientacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu miasta i innych instytucji, które mogą zaangażować się w profesjonalną i systemową pomoc dla klientów Punktu Konsultacyjnego,
- realizacji programów socjoterapeutycznych, edukacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- realizacji programów i podejmowanie działań interwencyjnych wobec osób młodych spożywających alkohol w sposób szkodliwy.

b) Współpraca z placówkami leczenia odwykowego w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych od alkoholu oraz z biegłymi sądowymi w zakresie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

c) Finansowanie realizowanych programów terapeutyczno - profilaktycznych skierowanych do osób z terenu gminy Lubliniec zatrzymanych w izbie wytrzeźwień

d) Dofinansowanie szkoleń terapeutów odbywających się w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników leczenia odwykowego, umożliwiających realizację programów terapeutycznych.

e) Dofinansowywanie szkoleń zespołu interdyscyplinarnego.

f) Dofinansowywanie niektórych działań mających na celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie związanego z nadużywaniem alkoholu.

g) Dofinansowanie działań i szkoleń asystentów rodzin w których występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w tym problem uzależnienia od alkoholu lub narkomanii.

h) Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- podejmowanie przez MKRPA czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych, przeprowadzanie rozmów i wywiadów środowiskowych w sprawach osób nadużywających alkoholu oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia i przyjmowanie wniosków dotyczących kierowania na obowiązkowe leczenie odwykowe,

- kompleksowe opracowanie dokumentacji wymaganej przy kierowaniu wniosków do Sądu Rejonowego w Lublińcu (przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, zlecanie do wykonania opinii przez biegłych),
- inicjowanie i prowadzenie działań profilaktycznych oraz czynny udział w tworzeniu GPPiRPA oraz PN

i) Finansowanie udziału członków MKRPA w szkoleniach i kursach w celu doskonalenia i usprawnienia pracy związanej z obszarem terapii i profilaktyki uzależnień.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- a) Działanie zespołu interdyscyplinarnego zgodnie z nowelizacją Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- b) dofinansowanie bieżącej działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym dożywiania dzieci i młodzieży,
- c) wspieranie placówek oświatowych w zakresie realizacji zadań profilaktyczno-opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach szkolnych,
- d) współpraca w ramach lokalnej koalicji na rzecz skutecznego przeciwdziałania i rozwiązywania problemu uzależnień pomiędzy:
 - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
 - Komendą Powiatową Policji,
 - Punktem Konsultacyjnym,
 - Strażą Miejską,
 - Placówkami Oświatowymi,
 - Lublinieckim Centrum pomocy Bliźniemu „Monar –Markot”,
- e) realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który w ramach GPPiRPA i PN realizowany będzie poprzez:
 - wzmocnienie działań służących zwiększeniu aktywności instytucji (PCPR, MOPS, KPP, SR) w działaniach na rzecz ochrony rodzin przed przemocą.
 - prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie:
 - procedury „Niebieska Karta”
 - dostępnych zasobów instytucjonalnych i osobowych
 - podnoszenie kompetencji instytucji i osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- f) finansowanie zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- g) wspieranie funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego którego rolą jest:
 - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;

- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
 - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
 - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
 - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
- h) prowadzenie działań edukacyjnych promujących abstynencję w czasie ciąży
- i) dofinansowanie szkoleń osób zajmujących się pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, a także działających w sferze walki z przemocą w rodzinie,
- j) zakup literatury fachowej, czasopism, specjalistycznych opracowań z zakresu uzależnień.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- a) Dofinansowanie koncertów i programów o tematyce szkodliwości picia alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych, propagujących „trzeźwy styl życia” – życia bez nałogów
- b) Wspieranie przedsięwzięć turystycznych – wymiany młodzieży, wyjazdów, wycieczek mających na celu promowanie zdrowego stylu życia oraz nabywania umiejętności gospodarowania wolnym czasem
- c) Udział w kampaniach profilaktycznych
- d) Propagowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach zajęć profilaktycznych, a także zajęć edukacyjno-rozwojowych (np. warsztaty taneczne, muzyczne, komputerowe, sportowe itp.) – organizowanych przez placówki oświatowe, instytucje, organizacje, itp.)
- e) Propagowanie i wspieranie trzeźwych obyczajów w ramach tworzenia alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych poprzez dofinansowanie organizowanych przez Miejski Dom Kultury w Lublińcu dodatkowych zajęć profilaktyczno – kulturalno – artystycznych, edukacyjno - rozwojowych (nauka tańca, śpiewu, nauka gry na instrumentach, Dzień Dziecka, Mikołajki, zajęcia tematyczne itp.) w tym zakupów niezbędnych materiałów, pomocy i nagród, a także dofinansowania organizowanych koncertów profilaktycznych oraz wyjazdów i wycieczek (m.in. do miast partnerskich) dla mieszkańców Lublińca, mających na celu promowanie zdrowego stylu życia w szczególności dla dzieci i młodzieży m.in. z rodzin ubogich oraz patologicznych, uczących nieagresywnego rozwiązywania konfliktów oraz budowania zdrowych wolnych od nałogów relacji między uczestnikami wyjazdów oraz umożliwiających rozwijanie własnych zainteresowań i hobby

- f) Wspieranie finansowe przedsięwzięć spędzania wolnego czasu i propagowania zdrowego trybu życia wolnego od nałogów u dorosłych mieszkańców Lublińca w celu uniknięcia marginalizacji społecznej
- g) Organizowanie i wspieranie przeglądów twórczości, festynów i innych imprez o charakterze profilaktycznym, promujących zdrowy styl życia
- h) Dofinansowanie i organizacja zajęć profilaktycznych dla dzieci, promujących zdrowy styl życia wspólnie z Miejsko-Powiatową Biblioteką Publiczną (np.: czytanie terapeutyczne, lektura w profilaktyce uzależnień, zajęcia relaksacyjne z książką, warsztaty pisarskie, różnego rodzaju konkursy i wernisaże tematyczne, itp.)
- i) Organizacja i wsparcie finansowe półkolonii i kolonii letnich, zimowych, czy wakacyjnych form wyjazdowych dla dzieci i młodzieży w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych (współpraca z klubami sportowymi, organizacjami pozarządowymi)
- j) Prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych w placówkach oświatowych
- k) Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej i narkomanii:
 - wdrażanie, uczestnictwo w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej,
 - dofinansowanie uczestnictwa w konferencjach, szkoleniach, kursach specjalistycznych grup zawodowych pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji,
 - przygotowanie, zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych dotyczących problematyki alkoholowej i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej,
 - wspieranie lokalnych koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, przeciwdziałania przemocy domowej, a także porozumień z innymi samorządami lokalnymi,
 - monitoring i ocena aktualnego stanu problemów alkoholowych i narkomanii, zasobów i efektów podejmowanych działań poprzez prowadzenie badań, sondaży, lokalnych diagnoz oraz prezentacja i publikowanie badań w środowisku lokalnym
 - działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych,
 - podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
 - opracowywanie i publikowanie badań w środowisku lokalnym,
- l) finansowanie animatorów prowadzących szeroko dostępne działania sportowe i edukacyjno – profilaktyczne na obiektach sportowych oraz tworzenie nowych miejsc do prowadzenia zajęć rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży, uprawiania sportu, zabawy - związanych z promowaniem trzeźwego, wolnego od uzależnień stylu życia,

- 1) Placówki oświatowe działające na terenie miasta Lublińca realizują obligatoryjnie zadania prewencyjne dotyczące zapobieganiu problemom społecznym w oparciu o tzw. szkolne programy profilaktyki, co jest wymogiem Ustawy o systemie oświaty.
- Cele i działania szkolnych programów profilaktyki finansowanych na podstawie GPPiRPA oraz PN powinny koncentrować się na następujących zagadnieniach:
- eliminowanie lub redukcja wśród uczniów zachowań ryzykownych związanych z spożywaniem alkoholu oraz używaniem substancji psychoaktywnych, a także przemocy
 - rozwijanie postaw prozdrowotnych
 - promowanie pozytywnych wzorów osobowościowych
 - prowadzenia doskonalenia nauczycieli i pedagogów związanego z wdrażaniem nowoczesnych i adekwatnych do potrzeb technologii profilaktycznych.
- jako formy działań profilaktycznych planowanych do prowadzenia i kontynuacji w szkołach, wymagających wsparcia merytorycznego i finansowego przez samorząd gminny /w ramach GPPiRPA oraz PN/ wskazuje się:
- organizowanie zajęć opiekuńczo – wychowawczych
 - organizowanie profilaktycznych, edukacyjno – rozwojowych zajęć pozalekcyjnych
 - dożywianie dzieci w ramach zajęć pozalekcyjnych tzw. drugie śniadania
 - prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i uczniów przejawiających zaburzenia w zachowaniu
 - szkolenia dla nauczycieli dot. zdobywania wiedzy i umiejętności rozwiązywania problemów społecznych dzieci i młodzieży szkolnej
 - organizowanie otwartych imprez szkolnych i środowiskowych o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym, konkursów tematycznych, spektakli teatralnych zawierające elementy profilaktyki uzależnień
 - wspieranie i prowadzenie edukacji szkolnej, przedszkolnej, publicznej w zakresie profilaktyki uzależnień
 - finansowanie programów oraz przedstawień profilaktycznych organizowanych dla dzieci i młodzieży na terenie miasta dostarczające uczestnikom wiedzy na tematy uzależnień, umiejętności w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami, wzmacnianie poczucia własnej wartości, uczenie postaw asertywnych w sytuacjach namowy na działania niezgodne z normami społecznymi.
 - wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się (działania w formie pracy terapeutycznej oraz działania korekcyjno-wychowawcze)
 - propagowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych, w tym zajęć

sportowych, a także zajęć edukacyjno-rozwojowych (np. warsztaty taneczne, muzyczne, komputerowe, itp.)

- wspieranie pomocy dydaktycznej, w tym udzielanie konsultacji logopedycznych i psychologicznych w szczególności dla dzieci z rodzin z problemami uzależnień w szkołach i przedszkolach
- organizowanie przedsięwzięć sportowych - imprez, turniejów, zawodów sportowych promujących zdrowy styl życia,
- podejmowanie działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy domowej adresowane do rodziców, opiekunów, osób dorosłych (wspieranie rodziców w trudnościach wychowawczych, prowadzenie grup wsparcia, konsultacji specjalistów itp.)
- zakup potrzebnych materiałów biurowych, plastycznych itp. do realizacji działań i zajęć profilaktycznych w szkołach o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia,
- zakup nagród dla uczestników konkursów i zawodów z elementami profilaktyki uzależnień
- zakup specjalistycznej literatury, prasy oraz filmów edukacyjnych związanych z edukowaniem i informowaniem dzieci i młodzieży na temat szkodliwości problemów alkoholowych i narkomanii
- realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych oraz autorskich programów szkolnych i środowiskowych dla dzieci i młodzieży oraz podejmowanie w tym zakresie działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową.
- prezentacje teatralnych i innych artystycznych form programów profilaktycznych dotyczących m.in. problemów uzależnień oraz zjawisk przemocy i agresji.

- jako formy działań profilaktycznych planowanych do prowadzenia i kontynuacji w przedszkolach, wymagających wsparcia merytorycznego i finansowego przez samorząd gminny /w ramach GPPiRPA oraz PN/ wskazuje się:

- organizowanie profilaktycznych, edukacyjno-rozwojowych oraz logopedycznych zajęć,
- dożywianie dzieci w ramach zajęć edukacyjno-rozwojowych,
- zakup niezbędnych materiałów do prowadzenia zajęć profilaktycznych,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców oraz wychowawców związanych z budowaniem postaw prorodzinnych

Zadania ujęte w programach będą miały określone między innymi: cele programu, harmonogram i metody realizacji, uczestników i ich liczbę, miejsce i czas realizacji, a także środki i materiały niezbędne do realizacji.

Wymienione powyżej działania realizowane będą bezpośrednio przez placówki oświatowe – szkoły podstawowe i gimnazjalne. Pedagodzy szkolni powinni nadzorować merytoryczny zakres prowadzonych działań, natomiast dysponentami środków finansowych będą dyrektorzy szkół.

Po zakończeniu realizacji programów i działań profilaktycznych w danym roku, placówki oświatowe prześlą Pełnomocnikowi sprawozdanie z realizacji w/w działań profilaktycznych (z uwzględnieniem poszczególnych działań i kosztach ich realizacji) finansowanych ze środków GPPiRPA oraz PN.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii:

- a) wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich oraz zajmujących się profilaktyką uzależnień,
- b) wspieranie programów innych instytucji, stowarzyszeń, inicjatyw i działań związanych z:
 - promocją aktywnych form spędzania wolnego czasu,
 - profilaktyką i pracą z grupami ryzyka,
 - przeciwdziałaniem uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie,
 - rehabilitacją osób uzależnionych i ich rodzin,
 - działaniami w zakresie pomocy socjalno-bytowej na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin.
- c) wyposażenie w sprzęt pomocniczy oraz materiały biurowe Punktu Konsultacyjnego,
- d) współfinansowanie imprez, akcji i przedsięwzięć o charakterze kulturalno – rekreacyjnym, których celem jest propagowanie idei trzeźwości oraz zdrowego stylu życia w społeczności lokalnej.
- e) dofinansowanie obsługi organizacyjno-technicznej i szkoleń Zespołu Interdyscyplinarnego utworzonego przez MOPS
- f) zakup literatury fachowej z zakresu uzależnień
- g) współpraca z podopiecznymi Zakładu Karnego w zakresie współfinansowania niezbędnych materiałów i literatury na potrzeby organizowania prelekcji i zajęć edukacyjnych w szkołach z zakresu uzależnień

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych prowadzone przez Straż Miejską, Policję oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem prawidłowego oznakowania i informowania o szkodliwości napojów alkoholowych, a także sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim.
2. W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować

interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawy bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora .

IV. REALIZACJA ZADAŃ I ICH EWALUACJA, WYKONAWCY GPPiRPA i PN.

Koordinatorem zadań Programu jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Wymienione w Programie zadania będą realizowane przez cały rok 2015 w formie zadań ciągłych, krótkoterminowych, a także jednostkowych.

Realizatorami i inicjatorami zadań będą: pracownicy placówek, w których będzie świadczona pomoc terapeutyczna i socjoterapeutyczna, instruktorzy i realizatorzy programów profilaktycznych, policjanci i strażnicy miejscy, pielęgniarki, lekarze i psycholodzy, terapeuci uzależnień, pedagodzy szkolni, nauczyciele, wychowawcy, pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi, przeszkoleni członkowie stowarzyszeń abstynenckich, pracownicy Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego, Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i inni.

Obsługę finansową (w tym administracyjną) Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015 zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z wyłączeniem:

- zadań realizowanych przez szkoły podstawowe, gimnazjalne i przedszkola wymienione w rozdziale III pkt.3 lit. f)
- działań Miejskiego Domu Kultury wymienionych w rozdziale III pkt.3 lit. e),

Wymienione powyżej podmioty będą odpowiadać za merytoryczne działania zgodne z GPPiRPA oraz PN oraz obsługę finansową we własnym zakresie zgodnie z zapisami Programu.

Szkoły Ponadgimnazjalne zwracają się o dofinansowanie zadań profilaktycznych zgodnych z GPPiRPA oraz PN do Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Obsługę administracyjną i finansową Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje działania zgodnie z Regulaminem zatwierdzonym przez Burmistrza Miasta.

V. FINANSOWANIE ZADAŃ PROGRAMÓW

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lublińcu na rok 2015 są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Dokumentem prawnym tworzącym podstawy do prowadzenia i finansowania działań związanych z profilaktyką alkoholową i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Ustawa z 29

lipca 2005r. o Przeciwdziałaniu Narkomanii, a także przepisy o których mowa w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z uwagi na trudne do dokładnego określenia wysokości wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wydatki na działania programu zostały zawarte w Budżecie Miasta i oparte są o szacunkową kwotę wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do Budżetu Miasta na rok 2015.

Niewykorzystane środki finansowe w danym roku kalendarzowym, przechodzą na rok następny.

Organizacje Pozarządowe, Stowarzyszenia i Związki Wyznaniowe ubiegają się o środki finansowe za pośrednictwem otwartych konkursów organizowanych przez Burmistrza Miasta Lublińca, bądź przedstawianych ofert na realizację zadań zgodnych z GPPiRPA oraz PN (tzw. mały grant), których obsługę prowadzi Urząd Miejski w Lublińcu – Wydział Spraw Społecznych.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach Komisji:

Przewodniczący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za czynności wykonywane w danym miesiącu tj. za posiedzenia i działania Komisji, niezależnie od ilości posiedzeń otrzymuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na 2015r. w rozporządzeniu Rady Ministrów.

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za czynności wykonywane w danym miesiącu tj. za posiedzenia i działania Komisji, niezależnie od ilości posiedzeń otrzymują zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na 2015r. w rozporządzeniu Rady Ministrów.

Wynagrodzenie wypłacane jest z dołu po wykonaniu czynności w danym miesiącu, na podstawie listy obecności.